Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0159

Banku savienība: 2025. gada ziņojums

Eiropas Parlamenta 2026. gada 30. aprīļa rezolūcija par 2025. gada ziņojumu par banku savienību (2025/2136(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā 2025. gada 8. maija rezolūciju par 2024. gada ziņojumu par banku savienību[1],

– ņemot vērā darbības, kuras Komisija veikusi saistībā ar Parlamenta 2025. gada 8. maija rezolūciju par 2024. gada ziņojumu par banku savienību,

– ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas (ECB) publicēto dokumentu *"Feedback on the European Parliament's resolution on Banking Union – annual report 2024"* [Komentāri par Eiropas Parlamenta rezolūciju par 2024. gada ziņojumu par banku savienību],

– ņemot vērā 2025. gada 28. aprīlī publicēto ECB 2024. gada pārskatu par uzraudzības darbībām,

– ņemot vērā 2025. gada 26. jūnijā publicēto Vienotā noregulējuma valdes (VNV) 2024. gada pārskatu,

– ņemot vērā Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas direktīvas (*AMLD*)[2] un Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas

---

1 Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0105.

2 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1640 (2024. gada 31. maijs) par mehānismiem, kas dalībvalstīm jāievieš, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 un groza un atceļ Direktīvu (ES) 2015/849 (OV L, 2024/1640, 19.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).

novēršanas regulas (*AMLR*)[3] pieņemšanu un Iestādes nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanai (*AMLA*)[4] izveidi,

– ņemot vērā "Bāzele III" standartu īstenošanu, it īpaši grozījumu Kapitāla prasību direktīvā[5] un Kapitāla prasību regulā[6] pieņemšanu,

– ņemot vērā Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2024/2795 (2024. gada 24. jūlijs), ar ko attiecībā uz datumu, kurā sāk piemērot pašu kapitāla prasības attiecībā uz tirgus risku, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013[7],

– ņemot vērā tā 2024. gada 24. aprīļa nostāju pirmajā lasījumā par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz agrīnas intervences pasākumiem, noregulējuma nosacījumiem un noregulējuma darbības finansējumu groza Regulu (ES) Nr. 806/2014[8],

– ņemot vērā tā 2024. gada 24. aprīļa nostāju pirmajā lasījumā par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz agrīnas intervences pasākumiem, noregulējuma nosacījumiem un noregulējuma darbības finansējumu groza Direktīvu 2014/59/ES[9],

---

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1624 (2024. gada 31. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai (OV L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj).

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1620 (2024. gada 31. maijs), ar ko izveido Iestādi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanai un groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 1094/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 (OV L, 2024/1620, 19.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).

5 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1619 (2024. gada 31. maijs), ar ko attiecībā uz uzraudzības pilnvarām, sankcijām, trešo valstu filiālēm un vides, sociālajiem un pārvaldības riskiem groza Direktīvu 2013/36/ES (OV L, 2024/1619, 19.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj).

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1623 (2024. gada 31. maijs), ar ko Regulu (ES) Nr. 575/2013 groza attiecībā uz prasībām kredītriskam, kredīta vērtības korekcijas riskam, operacionālajam riskam, tirgus riskam un riska darījumu vērtības minimālajai robežvērtībai (OV L, 2024/1623, 19.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj).

7 OV L, 2024/2795, 31.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj.

8 OV C, C/2025/3752, 17.9.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3752/oj.

9 OV C, C/2025/3753, 17.9.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3753/oj.

– ņemot vērā tā 2024. gada 24. aprīļa nostāju pirmajā lasījumā par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz noguldījumu aizsardzības tvērumu, noguldījumu garantiju sistēmas līdzekļu izmantošanu, pārrobežu sadarbību un pārredzamību groza Direktīvu 2014/49/ES[10],

– ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas 2024. gada 23. aprīļa ziņojumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 806/2014, lai izveidotu Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmu (ENAS),

– ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Uzkrājumu un investīciju savienība. Stratēģija, kā veicināt ES iedzīvotāju turību un ekonomikas konkurētspēju" (COM(2025)0124),

– ņemot vērā *Enrico Letta* 2024. gada 10. aprīļa ziņojumu "*Much more than a market – speed, security, solidarity: empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens*" [Daudz vairāk nekā tirgus – ātrums, drošība, solidaritāte: vienotā tirgus stiprināšana, lai nodrošinātu ilgtspējīgu nākotni un labklājību visiem ES iedzīvotājiem],

– ņemot vērā *Mario Draghi* 2024. gada 9. septembra ziņojumu "*The future of European competitiveness*" [Eiropas konkurētspējas nākotne],

– ņemot vērā Eurogrupas 2024. gada 11. marta paziņojumu par kapitāla tirgu savienības nākotni, Eurogrupas 2022. gada 16. jūnija paziņojumu par banku savienības nākotni un Eurogrupas 2023. gada 28. aprīļa sanāksmē apspriestos ar šo paziņojumu saistītos pasākumus,

– ņemot vērā Bāzeles Banku uzraudzības komitejas dokumentus "*Disclosure of cryptoasset exposures*" [Informācijas atklāšana par kriptoaktīviem, kuri bankai rada finanšu risku] un "*Cryptoasset standard amendments*" [Grozījumi kriptoaktīvu standartā], kas abi publicēti 2024. gada 17. jūlijā,

– ņemot vērā Bāzeles Banku uzraudzības komitejas 2024. gada 25. aprīļa publikāciju "*Core Principles for effective banking supervision*" [Efektīvas banku uzraudzības pamatprincipi],

– ņemot vērā ECB 2025. gada 17. novembra pārskatu par finanšu stabilitāti,

– ņemot vērā Finanšu stabilitātes padomes 2015. gada 9. novembra publikāciju "*Principles on Loss-absorbing and Recapitalisation*

---

10 OV C, C/2025/3754, 17.9.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3754/oj.

Capacity of G-SIBs in Resolution” [Principi attiecībā uz *G-SNB* zaudējumu absorbcijas un rekapitalizācijas spēju noregulējumā],

– ņemot vērā Finanšu stabilitātes padomes 2023. gada 10. oktobra ziņojumu “*2023 Bank Failures – Preliminary lessons learnt for resolution*” [2023. gada banku bankrotēšana: sākotnējā gūtā mācība attiecībā uz noregulējumu],

– ņemot vērā Vienotā uzraudzības mehānisma (VUM) uzraudzības prioritātes 2025. gada laikposmam,

– ņemot vērā VNV 2025. gada novembra pusgada ziņojumu Eurogrupai,

– ņemot vērā Bāzeles Banku uzraudzības komitejas 2025. gada 10. jūlija ziņojumu “*Banks interconnections with non-bank financial intermediaries*” [Banku saikne ar nebanku finanšu starpniekiem],

– ņemot vērā 2025. gada decembrī publicētos rezultātus Eiropas Banku iestādes 2025. gadā veiktajai ES mēroga datu analīzei, kuras mērķis ir uzlabot pārredzamību,

– ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2023. gada 12. maija īpašo ziņojumu Nr. 12/2023 “Banku kredītriska uzraudzība Eiropas Savienībā: ECB pastiprināja centienus, bet jādara vairāk, lai palielinātu pārliecību, ka kredītrisks tiek pienācīgi pārvaldīts un segts”,

– ņemot vērā ECB Uzraudzības valdes priekšsēdētājas *Claudia Buch* paziņoto Parlamenta Ekonomikas un monetārās komitejas 2025. gada 27. martā, 2025. gada 15. jūlijā un 2025. gada 5. novembrī rīkotajās uzklausīšanās,

– ņemot vērā VNV priekšsēdētāja *Dominique Laboureix* paziņoto Parlamenta Ekonomikas un monetārās komitejas 2025. gada 3. martā, 2025. gada 15. jūlijā un 2025. gada 5. novembrī rīkotajās uzklausīšanās,

– ņemot vērā Eiropas Banku iestādes 2025. gada jūnija riska izvērtēšanas ziņojumus,

– ņemot vērā 2019. gada 14. marta rezolūciju par dzimumu līdzsvaru, izvirzot kandidātus amatiem ES ekonomikas un monetāro lietu jomā[11],

– ņemot vērā 2021. gada 25. marta rezolūciju par euro starptautiskās nozīmes stiprināšanu[12],

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

---

11 OV C 23, 21.1.2021., 105. lpp.
12 OV C 494, 8.12.2021., 118. lpp.

– ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A10-0079/2026),

A. tā kā banku savienības mērķis ir aizsargāt banku darbības stabilitāti un līdz ar to finanšu sistēmu, izvairīties no banku glābšanas par nodokļu maksātāju līdzekļiem, pastiprināt noturību, darīt iespējamu sakārtotu noregulēšanu, mazināt tirgus sadrumstalotību, uzlabot noguldītāju aizsardzību un veicināt konkurētspēju, pārrobežu darbību un finansējuma pieejamību, tādējādi samazinot izmaksas banku klientiem; tā kā banku pakalpojumi ir svarīgi iedzīvotājiem un uzņēmumiem; tā kā Eiropas Savienībā ir dažāda banku darbības vide un banku darbības struktūra; tā kā risks, kas saistīts ar pieņēmumu "pārāk liels, lai bankrotētu", vēl nav pilnībā novērsts;

B. tā kā banku savienības mērķis ir nodrošināt, ka bankas ir spēcīgas un nākotnē spēj izturēt jebkādu finanšu krīzi; tā kā bankas, kuras nav dzīvotspējīgas, tiek noregulētas, neizmantojot nodokļu maksātāju naudu un atstājot minimālu ietekmi uz reālo ekonomiku, un tirgus sadrumstalotība ir mazināta, ieviešot saskaņotus finanšu nozares noteikumus;

C. tā kā spēcīgai un diversificētai banku darbības nozarei ir būtiska loma ekonomikas izaugsmes nodrošināšanā, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) un jaunuzņēmumu finansēšanā un pārkārtošanās uz zaļu un digitālu ekonomiku īstenošanā;

D. tā kā banku savienība, kas sastāv no VUM un vienotā noregulējuma mehānisma (VNM), saskaņo uzraudzību ar krīzes pārvarēšanu un nodrošina noguldījumu augsta līmeņa aizsardzību, taču bez ENAS joprojām ir nepilnīga;

E. tā kā banku savienības izveides pabeigšana sniegtu labumu iedzīvotājiem un ES ekonomikai, nodrošinot pamatu stabilākai banku sistēmai, sistēmiskā riska mazināšanai, konkurences palielināšanai, plašākas izvēles nodrošināšanai patērētājiem, pārrobežu banku darbības iespēju palielināšanai, mazumtirdzniecības finanšu pakalpojumu pieejamības uzlabošanai, ekonomisko investīciju palielināšanai, finansējuma pieejamības mājsaimniecībām un uzņēmumiem uzlabošanai un izmaksu pazeminašanai banku klientiem;

F. tā kā banku savienības arhitektūrā neietilpst nebanku finanšu starpnieki (NBFS jeb t. s. ēnu bankas) un tā kā tas padara ES banku darbības nozari neaizsargātu pret riskiem;

G. tā kā finanšu stabilitāte ir efektīvas monetārās politikas un noturīgas finanšu sistēmas priekšnoteikums; tā kā ES jau ir vienojusies par satvara "Bāzele III" īstenošanu un tai ir jāpiemēro "Bāzele III" standarti, vienlaikus ņemot vērā ES banku darbības nozares konkurētspēju, kā arī starptautiskās norises;

H. tā kā Krievijas agresija pret Ukrainu un šīs agresijas ekonomiskās un sociālās sekas gan tieši, gan netieši ietekmē un turpinās ietekmēt ES banku darbības nozari; tā kā ES bankām ir svarīga loma, lai nodrošinātu to, ka tiek pastāvīgi īstenotas un ievērotas sankcijas, ko ES noteikusi pret Krieviju, reaģējot uz tās iebrukumu;

I. tā kā viens no banku savienības galvenajiem mērķiem ir nodrošināt, ka nodokļu maksātājiem nav jāsedz finansiālās grūtībās nonākušu banku glābšanas izmaksas;

J. tā kā klimata pārmaiņas, vides degradācija un pārkārtošanās uz mazoglekļa ekonomiku var apdraudēt finanšu stabilitāti un ir faktori, ko varētu ņemt vērā bankas apdraudošo risku izvērtēšanā;

K. tā kā digitālais euro palielinātu ES maksājumu sistēmas efektivitāti, noturību, finansiālo iekļaušanu, inovāciju, sabiedrības uzticēšanos un euro starptautisko lomu;

L. tā kā, pateicoties stingrākas monetārās politikas novēlotai ietekmei, ES bankas kopš 2022. gada ziņo par rekordaugstu peļņu; tā kā vairākas dalībvalstis ir ieviesušas pagaidu banku nodevu, lai nodrošinātu to taisnīgu ieguldījumu, vienlaikus aizsargājot stabilitāti un sociālo kohēziju;

M. tā kā Komisija savā 2025. gada marta paziņojumā “Uzkrājumu un investīciju savienība” apņemas veikt “apņēmīgus pasākumus, lai turpmāk attīstītu banku savienību, citstarp identificējot saistībā ar Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmu veicamos pasākumus”, taču kopš tā laika joprojām nav iesniegusi nevienu priekšlikumu saistībā ar banku savienības izveides pabeigšanu;

N. tā kā bankas ir viens no mūsu ekonomikas un banku darbības nozares pamatpīlāriem un banku darbības nozare ir viena no stratēģiski svarīgākajām nozarēm; tā kā stabilitātei, noturībai un konkurētspējai ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu, ka finanšu sistēma var pielāgoties globāliem izaicinājumiem, veicināt inovāciju un efektīvi apmierināt uzņēmumu un iedzīvotāju vajadzības;

O. tā kā arvien vairāk tiek izmantoti e-naudas žetoni un pastiprinās to saikne ar bankām banku savienības ietvaros,

Vispārīgi apsvērumi

1. atzinīgi vērtē progresu, kas pēdējā desmitgadē panākts VUM un VNM jomā; prasa ātri pilnībā pabeigt banku savienības izveidi, tostarp turpināt darbu pie tās trešā pīlāra – ENAS – ieviešanas, un veikt pasākumus, lai padziļinātu tirgus integrāciju un atvieglotu kapitāla un likvīdu efektīvu apriti banku grupās; uzsver, ka banku savienībai ir jāveicina iekļaujošāka, konkurētspējīgāka un ilgtspējīgāka finanšu sistēma, kas ir saskaņota ar sociālo kohēziju un divējādo pārkārtošanos;

2. aicina Komisiju par prioritāti noteikt banku savienības un uzkrājumu un investīciju savienības (UIS) izveides pabeigšanu; vērš uzmanību uz to nozīmi iedzīvotājiem, MVU un reālajai ekonomikai, jo tās veicina noturību, ilgtspējīgu labklājību, kvalitatīvu darbvietu izveidi un finanšu stabilitāti; uzsver, ka integrētāka banku savienība veicinātu Eiropas banku izaugsmi un palielinātu to konkurētspēju; uzsver nepieciešamību pēc spēcīga un dzīvotspējīga satvara, kas balstītos uz skaidriem noteikumiem un pienākumiem, novērstu līdzekļu masveida izņemšanu no bankām, palielinātu finanšu stabilitāti un konkurētspēju un stiprinātu ES banku darbības nozari; uzsver, ka kapitāla tirgu savienības izveides pabeigšana līdztekus banku savienības attīstīšanai palīdzēs nodrošināt labākus apstākļus Eiropas ekonomikas finansēšanai – finansējuma pieejamības palielināšanai gan mājsaimniecībām, gan uzņēmumiem, kas investīciju un darbvietu izveides veicināšanā joprojām lielā mērā ir atkarīgi no banku kredītiem –, vienlaikus veicinot Eiropas ekonomikas noturību;

3. vērš uzmanību uz to, ka dažādās dalībvalstīs mājsaimniecībām un MVU piedāvātās procentu likmes būtiski atšķiras; mudina Komisiju apsvērt pasākumus, lai nodrošinātu labāku piekļuvi finansējumam visiem iedzīvotājiem un uzņēmumiem, it īpaši MVU, kam tik ļoti nepieciešams kapitāls ar taisnīgām un konkurētspējīgām procentu likmēm;

4. uzsver banku darbības nozares lomu divējādās pārkārtošanās finansēšanā; vērš īpašu uzmanību uz vienkāršošanas centieniem, kas tiek veikti saistībā ar ES ilgtspējīga finansējuma satvaru, lai nodrošinātu sakarību, mazinātu dublēšanos un saskaņotu pienākumus, kurus paredz noteikumi par banku darbību, informācijas atklāšanu un riska pārvaldību; vērš uzmanību uz Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes ieteikumu noteikt augstākas kapitāla prasības attiecībā uz balasta aktīviem;

5. pauž nožēlu par atlikušajiem šķēršļiem pārrobežu banku pakalpojumiem, kurus sniedz privātpersonām; uzsver integrētas banku savienības potenciālu uzlabot konkurenci un izvēles iespējas privātpersonām sniegto banku pakalpojumu jomā, tostarp, palielinot iespējas sniegt privātpersonām paredzētus pārrobežu banku pakalpojumus;

6. atzīst progresu, kas panākts sarunās gan par tiešsaistes, gan par bezsaistes digitālo euro; atzinīgi vērtē digitālā euro potenciālu skaidras naudas papildināšanā un saglabāšanā, vienlaikus palielinot ES finansiālo suverenitāti un autonomiju un veicinot finansiālo iekļautību; atzinīgi vērtē to, ka 2025. gada decembrī Padome galīgajā versijā formulēja savu vispārējo pieeju attiecībā uz digitālo euro, un uzskata, ka ir svarīgi, lai Parlaments pēc iespējas ātrāk formulētu savu nostāju šajā jautājumā;

7. uzskata, ka progress, kas sasniegts dzimumu līdzsvara jomā finanšu institūcijās, it īpaši to vadībā, ir neliels; uzsver, ka daudzveidīga vadība un finansējuma labāka pieejamība sieviešu vadītiem uzņēmumiem[13] uzlabo pārvaldību, inovāciju un ekonomisko sniegumu; aicina finanšu institūcijas, ieinteresētās personas, Komisiju un dalībvalstis pieņemt efektīvas daudzveidības stratēģijas, uzraudzīt dzimumu nevienlīdzības gadījumus un integrēt dzimumu līdztiesību uzraudzības un investēšanas satvaros, lai visā ES nodrošinātu iekļaujošu kapitāla pieejamību; atgādina, ka Parlamenta nostāja ir nākotnē saglabāt un dot priekšroku dzimuma ziņā līdzsvarotiem galīgajiem kandidātu sarakstiem; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt dzimumu līdzsvaru visos par banku savienību atbildīgo ES iestāžu un struktūru vadības līmeņos;

8. atzīmē, ka pēc ECB veiktās procentu likmju paaugstināšanas ES banku rentabilitāte un noturība ievērojami uzlabojās[14] un saglabāja savu augsto līmeni arī 2025. gadā; uzsver, ka šāda rentabilitāte un noturība var veicināt svarīgas investīcijas ES ekonomikā un mājsaimniecību un uzņēmumu, it īpaši MVU un jaunuzņēmumu, kā arī jauno profesionāļu finansēšanu; vērš uzmanību uz banku būtisko lomu MVU un vietējās ekonomikas atbalstīšanā un aicina Komisiju nodrošināt, ka attiecīgās jomas regulējums arī turpmāk ir sensitīvs riska ziņā; uzsver, ka kredītiestādēm, kas saņem valsts atbalstu, ir jāpiemēro piesardzības parametri attiecībā uz dividendēm, atpirkšanu un atalgojuma mainīgo daļu;

9. uzsver, ka pienācīga banku savienības darbība un ticamība ir atkarīgas arī no ES patērētāju tiesību aizsardzību reglamentējošo tiesību aktu pilnīgas ievērošanas un efektīvas izpildes nodrošināšanas banku darbības nozarē; vērš uzmanību uz to, ka kredītiestādēm ir jāatturas no negodīgu līguma noteikumu un negodīgas komercprakses izmantošanas, it īpaši hipotekārā kredīta un privātpersonām izsniegto aizdevumu jomā; uzsver, ka patērētājiem, tostarp aizņēmējiem, ir jābūt nodrošinātai efektīvai aizsardzībai, juridiskajai noteiktībai un efektīvas tiesiskās aizsardzības pieejamībai; šajā sakarā aicina dalībvalstis un kompetentās iestādes noteikumu pārkāpšanas gadījumos nodrošināt stingrus uzraudzības un izpildes nodrošināšanas pasākumus; turklāt uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt atbilstošu galvenās dzīvesvietas aizsardzību, it īpaši neaizsargātu mājsaimniecību gadījumā, ņemot vērā mājokļa lielumu un to, vai aizņēmējs jau ir atmaksājis ievērojamu aizdevuma daļu, piemēram, 50 % no sākotnējās aizdevuma summas;

10. atzinīgi vērtē *AMLA* lomu ES cīņas pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu pastiprināšanā; pieprasa

---

13 Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts, “*Gender in entrepreneurship*”, 2017. gads, 5.–6. lpp.

14 *Maneely M., Ratnovski L.*, “Bank Profits and Bank Taxes in the EU”, SVF, 2024. gada jūlijs.

konsekventu īstenošanu, ciešāku sadarbību, informācijas apmaiņu un koordinētu izpildes nodrošināšanu visā ES; uzsver nepieciešamību pēc efektīvas sadarbības starp *AMLA*, no vienas puses, un Eiropas uzraudzības iestādēm un prudenciālajām iestādēm, no otras puses; vērš uzmanību uz nepieciešamību, lai *AMLA* savā uzraudzības un regulēšanas darbā ievērotu proporcionalitātes un koordinācijas principu;

11. uzsver, ka noturīga, samērīga, konsekventa un savlaicīga ziņošana ir ļoti svarīga uzraudzībai un stabilitātei; uzsver arī to, ka banku darbības nozarei ir svarīga juridiskā noteiktība, paredzamība un stabilitāte un ka vienkāršošana nedrīkst vājināt piesardzības, noturības, patērētāju aizsardzības un stabilitātes standartus; vērš uzmanību uz nepieciešamību pēc turpmākiem pasākumiem, lai veicinātu digitalizāciju un vienkāršošanu, vienlaikus saglabājot minētos standartus; pieprasa līdzsvarotu un integrētāku pieeju, tostarp centralizētu datu centru, kas balstītos uz standartizētām definīcijām, kopēju datu vārdnīcu un kopīgu pieprasījumu repozitoriju, lai iestādēs likvidētu nevajadzīgu sarežģītību, mazinātu dublēšanos un uzlabotu datu kvalitāti, vienlaikus saglabājot banku savienības satvara stabilitāti;

12. atzīst institucionālo un regulatīvo progresu, kas ir palielinājis eurozonas banku noturību; atzīmē, ka joprojām pastāv būtiski šķēršļi ES finanšu pakalpojumu vienotā tirgus potenciāla pilnīgai atraisīšanai; prasa Komisijai, dalībvalstīm un ES struktūrām vērienīgiem mērķiem pretī likt konkrētus pasākumus, lai pabeigtu UIS un vienotā tirgus izveidi, paātrinot vienkāršošanu un uzlabojot konkurētspēju; aicina Komisiju savā 2026. gada ziņojumā par ES banku darbības nozares konkurētspēju ierosināt būtiskas darbības, kuru mērķis ir palielināt ES banku konkurētspēju, vienlaikus saglabājot banku svarīgo lomu to investīciju finansēšanā, kas nepieciešamas ES zaļās un digitālā pārkārtošanās īstenošanai;

13. uzsver, ka, ņemot vērā pašreizējo ģeopolitisko nenoteiktību, akciju tirgu iespējamo pārvērtēšanu un nesenos satricinājumus Amerikas Savienotajās Valstīs, ko izraisīja nepārredzama aizdošana nebanku (privāto kredītu) sektorā, uzraudzības institūcijām būtu jāsaglabā uz nākotni vērsta perspektīva un pietiekamā mērā jāuzrauga riski un ka bankām būtu jāuztur pienācīgas kapitāla rezerves un jābūt operacionāli noturīgām; šajā sakarā vērš uzmanību uz nepieciešamību uzlabot nebanku finanšu starpnieku uzraudzību un noturību; uzsver, ka piesardzīga uzraudzība šodien var aizsargāt nodokļu maksātājus, noguldītājus un reālo ekonomiku no zaudējumiem rītdien;

Uzraudzība

14. atzīmē, ka VUM apkopotais banku pirmā līmeņa pamata kapitāla (*CET1*) rādītājs 2025. gada 2. ceturksnī bija 16,12 % un pašu kapitāla atdeve (*ROE*) – 10,11 %, savukārt ienākumus nenesošie aizdevumi

(INA) bija samazinājušies līdz 2,22 % un otrā posma aizdevumi bija 9,59 %[15]; uzsver nepieciešamību uzraudzīt kredītrisku, vienlaikus saglabājot banku darbības nozares noturībai pietiekamu kapitālu un likviditāti; vērš uzmanību uz to, ka, neraugoties uz šo progresu riska mazināšanas pasākumu jomā, atbilstošs progress riska dalīšanā netika panākts;

15. vērš uzmanību uz nelabvēlīgajiem makroekonomiskajiem apstākļiem un ģeopolitiskajiem faktoriem, kas varētu izraisīt aktīvu kvalitātes pazemināšanos;

16. atzīmē, ka bankas arvien vairāk ir pakļautas NBFS un ka tas rada iespējamus riskus, sākot no tiem, kas saistīti ar likviditāti, līdz darījumu partnera riskiem, un prasa nodrošināt visaptverošu Eiropas līmeņa uzraudzību pār NBFS sektoru; uzsver, ka starptautiskās un ES institūcijas ir atkārtoti norādījušas uz risku, ko rada nebanku sektors, it īpaši tāpēc, ka ir palielinājusies tā saikne ar tradicionālo banku darbības nozari; atbalsta sistēmas mēroga spriedzes testu veikšanu, lai izvērtētu pamata tirgus noturību; mudina Komisiju izpētīt trūkumus uzraudzības instrumentu kopumā, tostarp ar likviditāti saistītos un sistēmiskos riskus, un attiecīgā gadījumā ierosināt pasākumus, lai aizsargātu finanšu stabilitāti;

17. atzinīgi vērtē "Bāzele III" satvara izstrādes pabeigšanu un īstenošanu, kas pastiprinās noturību ES; atzīmē, ka citas jurisdikcijas ir izvēlējušās mazāk vērienīgu īstenošanas programmu; uzsver pastāvīgo skaidrības trūkumu attiecībā uz "Bāzele III" standartu piemērošanu dažās citās jurisdikcijās; atgādina – VUM vairākkārt ir apgalvojis, ka tirdzniecības portfeļa visaptverošās pārskatīšanas īstenošana pastiprinātu ES banku noturību un ka tā nemazina ES banku konkurētspēju; aicina Komisiju pārskatīt lēmumus par līdzvērtību ar jurisdikcijām, kas minētos standartus nepiemēro;

18. pieņem zināšanai ECB publikāciju[16], kurā norādīts, ka augstas kapitāla prasības nemazina banku konkurētspēju, bet gan drīzāk nodrošina to noturību un spēju finansēt ekonomiku visā ciklā;

19. pauž nožēlu par pieaugošo slēgto banku filiāļu skaitu, jo tas ietekmē neaizsargātas un perifēras kopienas; atgādina par iedzīvotāju tiesībām uz piekļuvi finanšu pamatpaklapojumiem; uzsver mazāku banku lomu pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā mājsaimniecībām un maziem uzņēmumiem; vērš uzmanību uz to, ka uzņēmējdarbības modeļu daudzveidība banku darbības nozarē pastiprina finanšu sistēmas noturību; atzīst digitalizācijas un mākslīgā intelekta nozīmi banku darbības nozares efektivitātes palielināšanā; tomēr ar bažām atzīmē ar MI saistītus darba zaudēšanas gadījumus; aicina kredītiestādes īstenot pārkvalifikācijas

---

15 ECB, "*Supervisory Banking Statistics – Second quarter 2025*".

16 *Behn M.* un *Reghezza A.*, "Capital requirements: a pillar or a burden for bank competitiveness?", *ECB Occasional Paper Series*, Nr. 376, Frankfurte, 2025. g.

politikas un nodrošināt cilvēka virsvadību automatizētā lēmumu pieņemšanā; uzsver nepieciešamību aizsargāt darbvietu kvalitāti, taisnīgus nosacījumus un vienlīdzīgu piekļuvi banku pakalpojumiem;

20. atzīst gan kriptoaktīvu radītos īpašos riskus, gan to piedāvātās iespējas, piemēram, euro denominētas stabilās kriptomonētas; pieprasa konsekventu inovācijai labvēlīgu uzraudzību, lai nodrošinātu, ka inovācija kalpo sabiedrībai; prasa ES un valstu iestādēm uzraudzīt riska darījumus, veltīt uzmanību risku novēršanai, vērsties pret spekulatīvu rīcību, apkarot finanšu noziegumus un aizsargāt patērētājus; uzsver globālu standartu nozīmi šajā jomā;

21. aicina Komisiju, EBI un valstu kompetentās iestādes banku savienības ietvaros nodrošināt Kriptoaktīvu tirgu regulas[17] kā nepieciešama uz bankām balstītā ES finanšu stabilitātes satvara papildinājuma stingru, konsekventu un precīzu īstenošanu un šīs īstenošanas uzraudzību;

22. pieņem zināšanai nenoteiktību, ko ES bankām rada tas, ka trešo valstu vairāki emitenti kopīgi emitē stabilās kriptomonētas; vērš uzmanību uz iespējamo regulējuma arbitrāžu starp jurisdikcijām, kas var izraisīt līdzekļu masveida izņemšanu no ES bankām un atstāt netiešu ietekmi;

Noregulēšana

23. cildina skaidrā regulatīvajā satvarā veikto krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas satvara reformu, kuras mērķis ir nodrošināt saskaņotu krīzes pārvaldību un noguldījumu apdrošināšanu, palielināt stabilitāti, aizsargāt uzkrājumus un nodokļu maksātājus un nodrošināt publisko līdzekļu labāku izmantošanu noregulēšanai gadījumos, kad tā ir sabiedrības interesēs; uzsver, ka mazākām un vidēji lielām bankām ir nepieciešama elastība un attiecīgo iestāžu rīcībā ir jābūt efektīviem instrumentiem, datiem un lēmumu pieņemšanas mehānismiem, lai nodrošinātu noturīgu un sociāli atbildīgu banku savienību, un ka tām ir jādod iespēja efektīvi reaģēt uz banku nonākšanu finansiālās grūtībās un jānodrošina nepieciešamie aizsardzības pasākumi, kas papildināti ar tādu regulatīvo satvaru, kurš veicina banku attīstību un noturīgas un finansiāli stabilas banku savienības izveidi;

24. atzinīgi vērtē 2025. gada 19. novembrī Parlamenta un Padomes panākto provizorisko vienošanos par direktīvu, ar ko saskaņo konkrētus maksātnespējas tiesību aspektus, jo maksātnespējas

---

[17] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1114 (2023. gada 31. maijs) par kriptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 un Direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/1937, OV L 150, 9.6.2023., 40. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj.

tiesību aktu un pārstrukturēšanas procedūru lielāka saskaņošana varētu veicināt banku savienības izveides pabeigšanu;

25. uzsver, ka gadījumos, kad bankas nonāk finansiālās grūtībās, atbildība par to vispirms būtu jāuzņemas akcionāriem, kreditoriem vai nozares finansētiem mehānismiem un ka publiskie līdzekļi būtu jāizmanto tikai kā galējais līdzeklis – jo banku noregulēšanā ir jāizvairās no paļaušanās uz nodokļu maksātāju naudu – atbilstoši fiskālajai atbildībai, sociālajam taisnīgumam un tirgus disciplīnai; uzsver nepieciešamību pastāvīgi un efektīvi uzraudzīt atbilstību prudenciālajiem un noregulēšanas noteikumiem, kas nodrošina attiecīgo instrumentu ticamību un efektīvu izmantošanu gadījumos, kad bankas saskaras ar finansiālām grūtībām;

26. atgādina, ka pietiekama minimuma prasība attiecībā uz pašu kapitālu un atbilstīgajām saistībām (*MREL*) ir svarīga, lai izveidotu drošu noregulējuma satvaru un iestādēm nodrošinātu elastību, proti, iespējas piemērot atbilstošu noregulējuma stratēģiju krīzes gadījumā;

27. atgādina, ka bankām noregulēšanas laikā ir jāturpina sniegt svarīgākos pakalpojumus; uzsver nepieciešamību pēc skaidra un paredzama satvara, kas aizsargātu noguldītājus un atbalstītu mazākos klientus un uzņēmumus, to skaitā MVU;

28. atzinīgi vērtē vienoto noregulējuma fondu kā pilnībā kopīgotu, nozares finansētu drošības tīklu; atkārtoti prasa pilnībā ratificēt līgumu, ar ko groza Līgumu par Eiropas Stabilitātes mehānisma dibināšanu, lai palielinātu ticamību, noregulējamību un eurozonas noturību; uzsver mērķi – aizsargāt nodokļu maksātājus noregulēšanas gadījumā – un atkārtoti norāda, ka finansiālās grūtībās nonākušu banku glābšanai nevajadzētu izmantot nekādus citus nodokļu maksātāju līdzekļus kā tikai kopīgo atbalsta mehānismu, par kuru panākta vienošanās;

29. atgādina, ka nulles svēruma politika attiecībā uz valsts parādu var radīt problēmu, kas jārisina saskaņā ar starptautiskiem standartiem;

Noguldījumu apdrošināšana

30. no jauna apstiprina savu stingro apņemšanos turpināt izstrādāt ENAS kā trešo banku savienības pīlāru; atgādina, ka pašreizējais ENAS priekšlikums tika iesniegts 2015. gadā; uzsver, ka kopēja noguldījumu aizsardzības sistēma ir nepieciešama, lai nodrošinātu noguldītāju vienādu aizsardzību visā ES, vēl vairāk pastiprinātu finanšu stabilitāti un būtiski vājinātu atlikušo saikni starp bankām un valstu valdībām; uzsver, ka, nosakot iemaksas ENAS, būtu jāņem vērā ikvienas iesaistītās nozares riska profils; uzsver arī to, ka svarīgi ir pilnībā piemērot pašreizējos noteikumus, tādējādi ļaujot ES bankām efektīvi finansēt uzņēmumus visā ES un uzlabot konkurētspēju;

31. atzinīgi vērtē krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas paketes pieņemšanu kā pozitīvu soli, kas stiprina valstu noguldījumu garantiju sistēmu, pastiprina uzticēšanos banku darbības nozarei un uzlabo operacionālos un juridiskos nosacījumus pakāpeniskai un ticamai virzībai uz noguldītājiem un nodokļu maksātājiem paredzētu kopēju ES aizsardzību; atgādina par Parlamenta Ekonomikas un monetārās komitejas 2024. gada nostāju par ENAS izveidi; stingri mudina Padomi virzīt uz priekšu sarunas; mudina jauno Eurogrupas priekšsēdētāju pēc iespējas ātrāk atsākt diskusijas par šo tematu;

°

° °

32. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas Centrālajai bankai, Vienotā noregulējuma valdei un Eiropas Banku iestādei.